

УДК 658.153.012.7

ЛІКВІДНІСТЬ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

Студ. І.І. Сандул, гр. Мг ЗФБ-18-л
Науковий керівник доц. А. О. Дробязко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета та завдання статті. Метою даної статті є визначення теоретичного поняття ліквідності підприємства та на основі дослідження рівня ліквідності та платоспроможності підприємств роздрібною торгівлі визначити вплив даного показника на фінансову безпеку підприємства.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес управління та забезпечення фінансово-економічної безпеки торгових підприємств. Предметом – система показників діагностики платоспроможності підприємства як основного показника фінансової безпеки підприємств.

Методи та засоби дослідження – методи аналізу, діагностики та статистики.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів визначається критичними оцінками та обґрунтування даного підходу щодо діагностики фінансової безпеки торгових підприємств з урахуванням сучасного стану розвитку господарської діяльності України.

Результати дослідження. Для стабільного розвитку та позитивних ділових відносин між різними торговими підприємствами та державою, необхідно дотримуватись прийняттого рівня фінансової безпеки підприємства.

Серед основних загроз фінансової безпеки підприємства можна виділити:

- загроза втрати ліквідності підприємства, що визначається за допомогою коефіцієнта поточної ліквідності;
- загроза неплатоспроможності підприємства – характеризується наявністю грошових засобів.

Джерелами небезпеки комерційній діяльності підприємств торгівлі є як внутрішнє, так і зовнішнє середовище.

Відповідно до П(С)БО №2 Ліквідність підприємства — це його спроможність перетворювати свої активи на гроші для покриття всіх необхідних платежів, а також, це рівень покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких на гроші відповідає строкам погашення зобов'язань.

Полсідовність аналізу ліквідності малого підприємства:

1 етап. Групування статей активу балансу залежно від швидкості їх перетворення на платіжні засоби

2 етап. Групування статей пасиву балансу за ступенем терміновості платежів.

3 етап. Визначення рівня ліквідності балансу.

4 етап. Визначення суми платіжного надлишку чи нестачі за згрупованими статтями балансу.

5 етап. Розрахунок фінансових коефіцієнтів, порівняння, вивчення динаміки.

6 етап. Розробка та здійснення комплексу заходів щодо управління ліквідністю.

Показник платоспроможності (ліквідності) торгових підприємств виражається наступними коефіцієнтами:

Коефіцієнт поточної ліквідності (КПл) (коефіцієнт покриття; ліквідність 1-го рівня);

Коефіцієнт швидкої ліквідності (КШл) (ліквідність 2-го рівня);

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (КТл) (коефіцієнт термінової ліквідності; «кислотний тест»); коефіцієнт критичної оцінки);

Коефіцієнт втрати платоспроможності.

Невизначеність, пов'язана з реалізацією закуплених товарів, є головною складовою комерційного ризику торговельної фірми.

У торговельній діяльності на передній план висувається два види комерційного (підприємницького) ризику, а саме: ризик збуту (перетворення закуплених товарів у неліквіди) та ризик неплатежу (небажання й/або неможливість покупця погасити дебіторську заборгованість щодо відвантаженого товару).

В залежності від значень оціночних показників ліквідності підприємства виділяють п'ять зон фінансової стійкості, що відповідає п'яти рівням фінансової безпеки:

- абсолютна фінансова стійкість та абсолютна безпека (підприємству повністю достатньо власних оборотних коштів для функціонування);

- нормальна фінансова стійкість та нормальний рівень безпеки (підприємство використовує практично лише власні оборотні кошти для формування запасів та забезпечення витрат);

- нестійке фінансове становище та нестабільний рівень безпеки (підприємству недостатньо власних оборотних коштів і воно має потребу у використанні середньострокових та довгострокових позикових коштів);

- критичний фінансовий стан та критичний рівень безпеки (підприємство для фінансування своєї діяльності використовує крім середньострокових та довгострокових кредитів ще й короткострокові позики);

- кризовий фінансовий стан та кризовий рівень безпеки (підприємство не в змозі забезпечити фінансування своєї діяльності ані власними, ані запозиченими коштами, тобто підприємство знаходиться на межі банкрутства).

Таким чином, на основі узагальнення можна виділити фактори, які впливають на ліквідність торговельного підприємства.

Фактори, що впливають на збільшення ліквідності: одержання довгострокового кредиту; інвестування капіталу; прибуток; амортизаційні відрахування; скорочення дебіторської заборгованості; повернення наданих позик; продаж необоротних активів.

Фактори, що впливають на зменшення ліквідності: погашення довгострокових позик; грошові виплати; збитки; податки на дохід від дооцінки активів; інвестиції в основні засоби; збільшення дебіторської заборгованості; погашення короткострокових кредитів; використання резервних фондів.

Таким чином, використання відносних показників коефіцієнтів дозволяє визначити рівень поточної товарної й позикової ліквідності та платоспроможності підприємств. Метод ефективний: доступністю інформації; простотою розрахунку; використанням безрозмірних величин; можливістю виявлення взаємозв'язків системи коефіцієнтів. Крім того, вони є мірою рівня ризику комерційних операцій.

Ліквідність підприємства має суттєвий вплив на фінансову безпеку підприємства, так як даний коефіцієнт має певні загрози для стану безпеки підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ковалев Д. Экономическая безопасность предприятия / Д. Ковалев, Т. Сухорукова // Экономика Украины. – 1998. – № 10. – С. 48-52.

2. Барановський О. І. Банківська безпека: проблема виміру / О. І. Барановський // Економічне прогнозування. – 2006. – № 1. – С. 7 – 32.

3. Реверчук Н.Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур: монографія / Н.Й. Реверчук. – Львів: ЛБІ НБУ, 2004. – 195 с.

4. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И.А.Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.

5. Горячева К.С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка організації та управління підприємствами» / К.С. Горячева. – К., 2006